

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ZŠ Chodouny

Minimální preventivní program vychází z pokynu MŠMT, č.j.:2006/2007-51, který do prevence rizikového chování u dětí a mládeže zahrnuje především aktivity v oblastech záškoláctví, vandalismu, prevence násilí a šikanování, užívání návykových látek včetně alkoholu, kouření a další.

Základním principem minimálního preventivního programu je osvojení pozitivního sociálního chování, rozvoj osobnosti žáka a výchova ke zdravému životnímu stylu.

Cílem prevence rizikového chování je žák odpovědný za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku, schopný dělat samostatná rozhodnutí, odolný vůči negativním vlivům.

V naší škole se snažíme, abychom pro žáky, rodiče i pedagogy vytvořili „zdravou“ školu. Snažíme se vytvořit takové prostředí, aby se naši žáci cítili bezpečně, aby se dařilo rozvíjet dobré mezilidské vztahy, aby se učili smysluplně nakládat se svým volným časem. Přiměřeně věku poskytujeme žákům základní informace o škodlivosti kouření, požívání alkoholu a jiných návykových látek, nepřipouštět násilí a šikanování. Chceme formovat správné postoje našich žáků k této problematice, získávat jejich důvěru a pěstovat v nich dovednosti a schopnosti tak, aby byli motivováni k pozitivní seberealizaci a dokázali odmítnout nesprávné chování a jednání.

Dobré mezilidské vztahy ve třídě upevňujeme spoluprací ve skupinách, vzájemnou komunikací, tolerancí, respektování názoru druhých ap. Samozřejmě sledujeme vztahy v kolektivu průběžně a případné problémy se snažíme ihned uspokojivě řešit.

Spolupráce s institucemi a organizacemi

K tomu, aby se nám prevence dařila, spolupracujeme s některými institucemi a organizacemi - PPP v Roudnici n.L. a SPC v Litoměřicích (poradenská činnost v oblasti vývojových poruch učení a integrace žáků s postižením), OÚ Chodouny, Odborem sociálních věcí MěstÚ Roudnice n.L., Policie ČR (příp. preventivní programy), ekologické středisko Sever a obecně prospěšná společnost ShineBean (programy s náplní EVVO (environmentální vzdělávání, výchova a osvěta), VUR (vzdělávání pro udržitelný rozvoj), DDM Trend, DDM Rozmarýn v Litoměřicích.

Spolupráce s rodiči

Při realizaci MPP má své nezastupitelné místo spolupráce s rodiči. Probíhá na několika úrovních. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění ve škole zejména prostřednictvím žakovských knížek a webových stránek školy. Na třídních schůzkách a v konzultačních dnech jsou informováni o prospěchu a chování žáka. Všechny výchovné problémy jsou řešeny pohovorem s rodiči, učiteli, potažmo s vedením školy.

V dalším období budeme pokračovat v plnění těchto úkolů:

- nadále pokračovat v aktivitách, které se na naší škole osvědčily
- rozvíjet pozitivní vztahy mezi žáky, pedagogy i rodiči
- vytvářet příznivé klima na úrovni sociální, emocionální, pracovní
- snižovat projevy agresivního chování a vulgárního vyjadřování
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu, k vytváření správných životních postojů a schopnosti čelit negativním jevům
- zařazovat aktivity podporující integraci žáků se zdravotním postižením do běžného vyučovacího dne

Způsob realizace minimálního preventivního programu

Preventivní témata jsou zahrnuta v tématických plánech jednotlivých ročníků a ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání „Pramen poznání“.
Samozřejmě jsou zařazována i do obsahu činností ve školní družině.

Preventivní témata jsou nejčastěji zařazována do těchto předmětů:

Český jazyk a anglický jazyk – pozitivní vzory hrdinů z četby, úvahy o životě, hledání životních cílů, mezilidské vztahy

Prvouka, přírodověda – lidské tělo, sexuální výchova, zdravé životní návyky, účinky návykových látek na organismus, vývoj člověka

Výtvarná výchova a pracovní činnosti – práce tématicky zaměřené na zdravý životní styl, estetické prostředí, mezilidské vztahy

Tělesná výchova – zdravý způsob života, relaxace, duševní hygiena, výchova ke sportu

Zaměřujeme se na tyto oblasti:

Osobnost žáka, sociální prostředí

- společné stanovení a zažití pravidel slušného chování
- snižování projevů agresivního chování a vulgárního vyjadřování
- zvyšování zdravého sebevědomí, nácvik vzájemné úcty a důvěry, kamarádství - potřeba vzájemné pomoci, dorozumění
- vztahy mezi lidmi, příklady řešení konfliktů (ve třídě) dohodou, vytváření příznivého prostředí ve třídě
- rozvoj schopnosti klást otázky a umět přiměřeným způsobem vyjádřit svůj názor
- využívat pochvaly jako výchovného prostředku, zažít pocit úspěchu a radosti z práce
- vnímání individuálních odlišností žáků mezi sebou a přijímání těchto jevů - integrace žáků s postižením
- základní lidská práva, práva dítěte / Úmluva o právech dítěte /

Zdraví, výživa a hygiena

- zdraví a nemoc, ochrana proti nemocem, očkování, předcházení nákazám, nácvik přivolání první pomoci a komunikace s lékařem
- běžné léky, vitamíny, zásady jejich užívání, riziko užívání léků bez doporučení lékaře a vědomí rodičů
- denní režim - práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek - optimální skladba dne
- dodržování základních hygienických návyků

- vliv stravy na zdraví, potraviny a nápoje prospívající a neprospívající zdraví
- denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví

Ochrana před úrazy, nebezpečí od cizích lidí

- pochopení tělesné zdatnosti jako faktoru, který podporuje zdraví - získávání zdatnosti
- sport a zdraví, bezpečné chování při různých činnostech / práce, sport, zábava /
- nebezpečí zneužití mladšího a slabšího / šikanování, týrání, zastrašování / - využití modelových situací
- odmítání komunikace s neznámými lidmi, nikam s nimi nechodit - nácvik modelových situací
- nebezpečí kyberšikany - PC
- nebezpečí odhozených jehel a stříkaček, nebezpečí manipulace s nimi, možnost nákazy závažnými chorobami
- přivolání pomoci v situacích ohrožení osobního bezpečí, procvičování způsobů tísňového volání

Návykové látky a zdraví

- prohlubovat u mladších ročníků povědomí (u vyšších ročníků přecházející ve znalosti) o škodlivosti a důsledcích působení alkoholu a kouření na lidský organismus
- nácvik dovednosti odmítat alkohol a cigarety / modelové situace /
- orientace v reklamách, poznávat rozdíl mezi solidní nabídkou, reklamou klamavou nebo lživou
- vlastní návrhy reklamy propagující zdravý životní styl

Prevence vandalismu a kriminality

- prosazování vlivu prostředí na kvalitu života
- ochrana společného majetku i osobního vlastnictví
- péče o prostředí školy

Multikulturní výchova k toleranci, etická výchova

- vedení žáků k získávání zdravého sebevědomí, správnému sebehodnocení, k dovednostem řešit problémy, ke zvládnutí agresivity, soutěživosti
- rozvoj vzájemných přátelských vztahů a úcta ke všem lidem (společné akce s MŠ, vystoupení pro seniory)
- uvědomění si rozmanitosti světa, nutnosti porozumění a vzájemné tolerance (možnost integrace žáků s postižením)
- tolerance k náboženskému vyznání, k příslušníkům jiných národů

Znalostní kompetence žáků:

1. - 2. ročník

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti o udržování zdraví a o zdravém životním stylu
- mají právní povědomí v oblasti rizikového chování

3. - 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví
- mají povědomí o zákonech omezující kouření, požívání alkoholu a o zákonech týkající se užívání a šíření drog
- ví, kam se obrátit v případě problému (kontakty na poradenská centra)
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky